Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

31 май 2017 година*

„Обжалване — Държавни помощи — Решение за прекратяване на преписката — Отказ на Европейската комисия да продължи разглеждането на оплакването на жалбоподателя — Решение, с което в края на фазата на предварителното разглеждане се установява, че не е налице държавна помощ — Решение с чисто потвърдителен характер — Условия за законосъобразност на оттеглянето на решение за прекратяване на преписката“

По дело C-228/16 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 22 април 2016 г.,

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI), установено в Атина (Гърция), за което се явяват E. Bourtzalas, адвокат, A. Oikonomou, E. Salaka, C. Synodinos и C. Tagaras, dikigoroi, както и от D. Waelbroeck, адвокат,

жалбоподател,

като другата страна в производството е:

Европейска комисия, за която се явяват A. Bouchagiar и É. Gippini Fournier, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, председател на състава, E. Regan, J.-C. Bonichot (докладчик), Ал. Арабаджиев и C.G. Fernlund, съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 16 февруари 2017 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: гръцки.

Решение

1 С жалбата си Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) иска отмяна на определението на Общия съд на Европейския съюз от 9 февруари 2016 г., DEI/Комисия (T-639/14, непубликувано, EU:T:2016:77, наричано по-нататък „обжалваното определение“), с което Общият съд приема, че вече не са налице основания за произнасяне по неговата жалба за отмяна на решението на Европейската комисия, съдържащо се в писмо COMP/E3/ON/AB/ark *2014/61460 от 12 юни 2014 г. (наричано по-нататък „решението от 12 юни 2014 г.“), с което се отхвърлят оплакванията на DEI в областта на държавните помощи.

Правна уредба

2 Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) е бил в сила към датата на приемане на решението от 12 юни 2014 г. и член 4 от него, озаглавен „Предварително разглеждане на уведомлението и решения на Комисията“, предвижда:

„1. Комисията разглежда уведомлението веднага след получаването му. Без да се засяга член 8, Комисията взема решение съгласно параграфи 2, 3 или 4.

2. Когато Комисията след предварително разглеждане установи, че мярката, за която е уведомена, не представлява помощ, тя отбелязва тази констатация посредством решение.

3. Когато Комисията след предварително разглеждане констатира, че никакви съмнения не са се породили по отношение на съвместимостта с Общия пазар на мярката, за която е отправено уведомление, доколкото попада в рамките на приложното поле на член [107, параграф 1, ДФЕС], тя решава, че мярката е съвместима с [вътрешния] пазар (наричано по-долу „решение [да не се] повдига[т] възражения“). Решението уточнява кое изключение съгласно Договора е било приложено.

4. Когато Комисията след предварителното разглеждане констатира, че са се породили съмнения по отношение на съвместимостта с [вътрешния] пазар на мярката, за която е отправено уведомление, тя решава да започне производството по член [108, параграф 2, ДФЕС] (наричано по-долу „решение за започване на официална процедура по разследване“).

[…]“.

3 Параграф 1 от член 13 от този регламент, озаглавен „Решения на Комисията“, предвижда:

„Разглеждането на възможна неправомерна помощ завършва с решение съгласно член 4, параграфи 2, 3 или 4.[…]“.

Обстоятелства, предхождащи спора, и решението от 12 юни 2014 г.

4 DEI е производител на електроенергия в Гърция. Сред неговите клиенти е и Alouminion SA. След спор между тези две предприятия във връзка с цената на доставяната от DEI електроенергия гръцкият орган за енергийно регулиране определя временна цена. В оплакване, изпратено до Комисията на 15 юни 2012 г., DEI твърди, че тази цена го принуждава да доставя на Alouminion електроенергия на цена под пазарната, което съставлявало неправомерна държавна помощ.

5 На 31 октомври 2013 г. учреденият от DEI и Alouminion арбитражен съд определя с обратно действие цената на доставяната от DEI електроенергия, като тя е още по-ниска от определената от гръцкия орган за енергийно регулиране временна цена.

6 На 23 декември 2013 г. DEI подава второ оплакване до Комисията, с което твърди, че и арбитражното решение представлява държавна помощ.

7 На 6 май 2014 г. Комисията съобщава на DEI предварителната си преценка, че липсва основание да продължи разглеждането на оплакването от 23 декември 2013 г., тъй като арбитражното решение не представлява мярка, която може да се вмени в отговорност на държавата, и че то не предоставя никакво предимство на Alouminion. В отговор DEI изпраща на Комисията допълнително становище с писмо от 6 юни 2014 г.

8 С решението от 12 юни 2014 г., изпратено на DEI с писмо, Комисията, между другото, уведомява дружеството, че информацията, съдържаща се в писмото от 6 юни 2014 г., не поставя под съмнение предварителната преценка, съдържаща се в писмото от 6 май 2014 г., и че „[в] резултат на това службите на ГД „Конкуренция“ са достигнали до извода, че информацията, съдържаща се в писмото от 6 юни 2014 г. не е достатъчна, за да обоснове ново разглеждане на оплакването“.

Жалбата пред Общия съд и обжалваното определение

9 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 22 август 2014 г., DEI иска да се отмени решението от 12 юни 2014 г.

10 С писмо от 7 октомври 2014 г., изпратено до секретариата на Общия съд, жалбоподателят и Комисията съвместно искат спиране на производството за срок от шест месеца, а именно до 7 април 2015 г., за да бъде дадена възможност на Комисията да преразгледа повдигнатите в жалбата въпроси. Искането е уважено с определение на председателя на четвърти състав на Общия съд от 24 октомври 2014 г.

11 На 25 март 2015 г. Комисията приема Решение C(2015) 1942 окончателен относно твърдяна държавна помощ SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP), предоставена на Alouminion S.A. въз основа на арбитражно решение под формата на цени на електроенергията, по-ниски от нейната себестойност (наричано по-нататък „решението от 25 март 2015 г.“).

12 С две писма от 27 април 2015 г. и от 19 юни 2015 г., изпратени до секретариата на Общия съд, Комисията иска от Общия съд да установи, че след приемането на решението от 25 март 2015 г. предметът на жалбата срещу решението от 12 юни 2014 г. е отпаднал и че липсва основание за произнасяне по нея. Жалбоподателят представя на Общия съд своето становище по това искане с писмо от 3 юли 2015 г.

13 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 29 юни 2015 г., жалбоподателят иска да се отмени решението от 25 март 2015 г., като тази жалба е предмет на дело DEI/Комисия (T-352/15), висящо пред Общия съд.

14 С обжалваното определение Общият съд установява, че вече няма основание за произнасяне по жалбата за отмяна на решението от 12 юни 2014 г., тъй като решението от 25 март 2015 г. го отменя и формално го заменя.

15 Според Общия съд доводите на жалбоподателя не позволяват да се постави под съмнение този извод.

16 На първо място, Общият съд приема, че не следва да се произнася по законосъобразността на решението от 25 март 2015 г., което до неговото оттегляне се ползва с презумпцията за законосъобразност на актовете на институциите. Така той отхвърля довода за незаконосъобразност на това решение, вследствие на което жалбата по дело T-639/14 продължавала да има предмет.

17 На второ място, Общият съд отхвърля твърдението на жалбоподателя, че продължава да има правен интерес от обжалването, за да попречи на бъдещото повтаряне на твърдяната незаконосъобразност. Според Общия съд мотивът, за който се твърди, че е незаконосъобразен, а именно липсата на основание съответният акт да бъде вменен в отговорност на държавата, не се съдържа в решението от 12 юни 2014 г. Във всички случаи въпросът за представянето на доказателство от жалбоподателя за наличието на нарушение на правилата в областта на държавните помощи бил предмет на жалбата срещу решението от 25 март 2015 г.

18 На трето и последно място, Общият съд установява, че липсва основание за произнасяне и по жалбата, доколкото тя се отнася до оплакването от 15 юни 2012 г., тъй като с решението си от 25 март 2015 г. Комисията имплицитно го е отхвърлила.

Искания на страните

19 С жалбата си DEI моли Съда:

— да отмени обжалваното определение,

— да разпореди делото да се върне на Общия съд, за да се произнесе по направените от него в жалбата искания за отмяна на писмото от 12 юни 2014 г., и

— да осъди Комисията да заплати всички направени съдебни разноски както в първоинстанционното производство, така и в настоящото производство по обжалване.

20 Комисията иска от Съда да отхвърли жалбата и да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

По жалбата

Доводи на страните

21 С първото си основание жалбоподателят твърди по същество, че Общият съд е допуснал грешка в прилагане на правото, като в точка 36 от обжалваното съдебно решение е приел, че решението от 25 март 2015 г. заменя формално решението от 12 юни 2014 г. Общият съд, от една страна, не извършил проверка за законосъобразност и за действителност на твърдяната замяна и от друга страна, не обсъдил правното основание и законоустановената процедура, която трябва да се прилага при такава замяна.

22 Така например Общият съд неоснователно направил извода, че решението от 12 юни 2014 г. „[вече] не е част от правния ред на Съюза“ и че вследствие на това предметът дело T-639/14 вече е отпаднал.

23 От друга страна, отхвърлянето на първото основание означавало, че допуснатата от Общия съд грешка в прилагането на правото вече е придобила силата на пресъдено нещо, което се отразявало директно върху неговата жалба по дело T-352/15. Всъщност по това дело жалбоподателят оспорвал в първото посочено от него основание, че решението от 25 март

2015 г. законосъобразно може да замени решението от 12 юни 2014 г. Затова потвърждаването на обжалваното определение предполагало автоматично отхвърляне на първото основание за отмяна по дело T-352/15.

24 Освен това в отсъствие на всякакви мотиви, свързани с твърдяната замяна, обжалваното определение било опорочено и от липса на мотиви.

25 Комисията преценява, обратно, че точки 36 и 37 от обжалваното определение са надлежно мотивирани, тъй като, от една страна, видно от жалбата, жалбоподателят е напълно в състояние да разбере логиката на Общия съд, и от друга страна, съображенията на последния позволяват на Съда да упражни своя контрол. В действителност жалбоподателят не бил съгласен с мотивите на обжалваното определение.

26 С това Общият съд основателно се въздържал да извърши проверка за законосъобразност на замяната на решението от 12 юни 2014 г. от решението от 25 март 2015 г., доколкото последното не се разглеждало по дело T-639/14. Неговата законосъобразност била предмет на жалбата по дело T-352/15. Докато решението от 25 март 2015 г. не бъде отменено, то следвало да се ползва от презумпцията за действителност на актовете на институциите на Съюза и следвало да поражда своето правно действие.

27 Освен това отмяната на решението от 12 юни 2014 г. не можела да предостави никакво предимство на жалбоподателя в сравнение с настоящото положение, тъй като с приемането на решението от 25 март 2015 г. Комисията действително изпреварила възможността Общият съд да го отмени с мотива за процесуално нарушение. Всъщност това решение било обикновено писмо, подписано от длъжностно лице, а не „официално решение“ на Комисията, публикувано като такова. Затова отмяната на решението от 12 юни 2014 г. щяла във всички случаи да задължи Комисията да приеме официално решение като решението от 25 март 2015 г.

28 С оглед на тези съображения Комисията преценява, че силата на пресъдено нещо на обжалваното определение не може да засегне доводите за отмяна, повдигнати по дело T-352/15.

Съображения на Съда

29 Съгласно практиката на Съда, след като допълнителните коментари евентуално бъдат представени от заинтересованите лица или след изтичане на разумния срок, член 13, параграф 1 от Регламент № 659/1999 задължава Комисията да приключи фазата на предварително разглеждане с приемането на решение съгласно член 4, параграфи 2, 3 или 4 от този регламент, а именно или на решение, установяващо несъществуването на помощ, или на решение да не се повдигат възражения, или на решение за започване на официална процедура по разследване (решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Комисия, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 63).

30 Така както е видно по-конкретно от точки 15—18 от обжалваното определение, с решението си от 12 юни 2014 г. Комисията прекратява преписката, с което тя решава да приключи предварителната процедура по разглеждане, образувана по подаденото от жалбоподателя оплакване, като установява, че започналото разглеждане не води до извода, че е налице държавна помощ по смисъла на член 107 ДФЕС, и вследствие на това отказва да започне официалната процедура по разследване, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС.

31 С това Комисията взема окончателно становище по искането на жалбоподателя да се установи нарушение на членове 107 и 108 ДФЕС. Освен това, след като решението от 12 юни 2014 г. е попречило на жалбоподателя да изложи своето становище в рамките на официална процедура по разследване, то е произвело задължителни правни последици от естество да засегнат

интересите му. Следователно това решение представлява акт, който може да бъде обжалван по смисъла на член 263 ДФЕС (вж. решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Комисия, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 66).

32 Щом като Съдът е приел, че Комисията може да оттегли решение за прекратяване на преписката по оплакване за твърдяна неправомерна помощ, за да отстрани незаконосъобразност, засягаща посоченото решение (решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Комисията, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 70), приемането на чисто потвърдително решение не може да се приеме за такова оттегляне.

33 В това отношение следва да се припомни, че даден акт потвърждава изцяло съществуващ акт, когато не съдържа никакъв нов елемент в сравнение с последния (решение от 3 април 2014 г., Комисия/Нидерландия и ING Groep, C-224/12 P, EU:C:2014:213, т. 69, както и цитираната съдебна практика).

34 И обратно, решение, с което изцяло или частично е уважена административна жалба на заинтересованото лице, не е потвърдително спрямо предходно решение за отхвърляне (вж. в този смисъл решение от 28 май 1980 г., Kuhner/Комисия, 33/79 и 75/79, EU:C:1980:139, т. 9).

35 Освен това, жалба срещу потвърдително решение е недопустима само ако потвърденото решение е окончателно по отношение на заинтересованото лице, след като не е било обжалвано по съдебен ред в определения срок. В противен случай заинтересованото лице има право да обжалва било потвърденото решение, било потвърдителното решение, било и едното, и другото от тези решения (решение от 18 декември 2007 г., Weißenfels/Парламент, C-135/06 P, EU:C:2007:812, т. 54).

36 В конкретния случай следва да се констатира, че решението от 25 март 2015 г. само потвърждава предходното решение от 12 юни 2014 г., щом като след преразглеждане на представените пред нея факти Комисията чисто и просто е потвърдила отказа си да започне официалната процедура по разследване, без обаче да добавя никакъв нов елемент. Вследствие на това с решението от 25 март 2015 г. не се оттегля решението от 12 юни 2014 г.

37 От друга страна, ако се приеме, че в тази хипотеза приемането на ново решение от Комисията би довело до липса на основание за произнасяне по жалбата, подадена срещу първоначалното решение, това би било от естество да се възпрепятства ефективността на обжалването по съдебен ред.

38 Всъщност би било достатъчно Комисията да прекрати преписката по оплакването, подадено от заинтересована страна, и впоследствие, след подаването на жалба от тази страна, да оттегли решението за прекратяване на преписката, да възобнови фазата по предварително разглеждане и да повтори тези операции толкова пъти, колкото е необходимо, за да отклони всякакъв съдебен контрол върху действията си (вж.решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Комисия, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 68).

39 Същото се отнася и за случаите, когато, както по настоящото дело, Комисията, в хода на производство за отмяна на решение за прекратяване на преписката по дадено оплакване, иска спиране на производството с цел преразглеждане на преписката, като впоследствие чисто и просто потвърждава първоначалното си решение.

40 По друг начин биха се развили нещата, ако Комисията замени решение за прекратяване на преписката по оплакване, за да поправи засягащата го незаконосъобразност, като същевременно посочи естеството на незаконосъобразността, с която е опорочено това решение (вж. в този смисъл решение от 16 декември 2010 г., Athinaïki Techniki/Комисия, C-362/09 P, EU:C:2010:783, т. 70).

41 Същевременно, и във всички случаи, от решението от 25 март 2015 г. не е видно, че с неговото приемане Комисията е възнамерявала да оттегли решението от 12 юни 2014 г., за да поправи незаконосъобразност, с която се твърди, че е опорочено.

42 Следователно, за да гарантира доброто правораздаване, би било възможно в конкретния случай Общият съд да запита по-конкретно жалбоподателя дали след приемането на решението от 25 март 2015 г. последният възнамерява да измени своите искания и да ги насочи и срещу това последно решение, така както и жалбоподателят може да поиска това на основание член 86 от Процедурния правилник на Общия съд, в случай че актът, срещу който е насочена жалбата, е заменен или изменен с акт, който има същия предмет.

43 С оглед на изложените съображения Общият съд неоснователно е установил в точки 36 и 37 от обжалваното определение, че решението от 25 март 2015 г. заменя формално решението от 12 юни 2014 г. и че вследствие на това спорът остава без предмет, поради което вече не било налице основание за произнасяне по посочения спор.

44 Вследствие на това жалбата следва да бъде уважена и посоченото определение да бъде отменено, без да има основание да се разглеждат другите основания и доводи.

По жалбата пред Общия съд

45 Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз в случай на отмяна на решение на Общия съд Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

46 Случаят по настоящото дело не е такъв, защото, след като Общият съд е установил, че липсва основание за произнасяне по жалбата за отмяна, без да е разгледал въпроса за допустимостта, нито спора по същество, Съдът счита, че фазата на производството не позволява да постанови окончателен съдебен акт и че следва да върне делото на Общия съд, без да се произнася по съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Отменя определение на Общия съд на Европейския съюз от 9 февруари 2016 г., DEI/Комисия (T-639/14, непубликувано, EU:T:2016:77).**

2) **Връща делото на Общия съд на Европейския съюз за ново разглеждане.**

3) **Не се произнася по съдебните разноски.**

Подписи